

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

V čem je bistvo volitev?

Važna pojasnila ministra dr. Marušiča

V teku volilnega boja so se pojavila v naši politični javnosti različna naziranja o pomenu in o bistvu bodočih volitev, ki so si med seboj celo nasprotovala, tako da je obstojala že nevarnost, da si volilec ne bodo dovolj na jasnem, za kaj gre, čeprav je že predsednik vlade g. Jevtič sam v svojem volilnem proglasu čisto jasno povedal, kaj hoče.

Vsa ta različna in deloma si zelo nasprotujoča tolmačenja Jevtičevega volilnega proglasa pa je temeljito razjasnil minister dr. Marušič na volilnem sestanku, ki je bil preteklo nedeljo v Ljubljani v dvorani »Zvezde«.

Narodno in državno edinstvo

Minister dr. Marušič je rekel:

Tokratne skupščinske volitve so izrednega pomena tako za državo samo, kakor za nas vse. Tudi zanimanje za nje je povsod veliko, ker hočemo, da bi bile te volitve začetek novega, boljšega življenja, začetek novega in boljšega gledanja na državo, pa tudi v pogledu razmerja med posameznimi ljudmi.

Šestojanuarski manifest je za vedno spravil med staro šaro naše bivše politične stranke, ki so s svojim razdornim delom grozile, da spravijo državo v nevarnost. Danes smo vsi trdno prepričani, da je narodno in državno edinstvo tisti granitni temelj, brez katerega naša država obstojati ne more. (Odobranje.) Posebni položaj pa nam Slovencem še bolj narekuje, da smo pristaši te ideje. Ogroženi na severu, jugu in zapadu smo brezkompromisni pristaši narodnega in državnega edinstva. Nam Slovencem izven Jugoslavije ni obstoja. To je smisel volitev leta 1931.

V tem toku se je potem razvijalo državno življenje po volitvah do mučeniške smrti blagopokojnega kralja Aleksandra.

Zakaj je prišlo do zadnje vladne krize?

Stara miselnost pri starih ljudeh ostane, zlasti pri tistih, ki mislijo, da bi na podlagi kake kandidature politično igrali kako vlogo. Zdi se mi, da je marsejski tragični dogodek zopet sprostil tisto staro miselnost. Naenkrat smo v Beogradu opazili neko prerivanje, borbo za oblast, neke spore, a v glavnem odboru JNS, kakor tudi v vladi sami se je v hrbet streljalo našemu sedanjemu predsedniku vlade g. Jevtiču, ki je kot zunanji minister branil našo tezo in našo narodno čast pred vsem svetom. Že

je grozilo, da bo vsa politika pri nas šla po tistih starih vodah izpred 6. januarja. Jasno je, da tako ni moglo biti. Ustvarili smo stranko zaradi tega, da bi pokazala druge forme političnega življenja in da bi, obsegajoč ogromno večino celokupnega naroda, razbila miselnost starih strank in namesto starih borb za osebe in oblast pokazala, kaj je borba za državo in za dobrobit naroda.

Zaradi tega in zaradi razrvanosti v vladi sami je prišlo do krize. Mandata za sestavo vlade ni dobila JNS, marveč g. Jevtič, ki je bil najožji sotrudnik pokojnega kralja. Njegova vlada je izšla iz potrebe, da se prepreči, da naš državni voz ne krene zopet na slaba stara pota, in da se enkrat odpro vrata in okna na stečaj, da pridejo zraven novi ljudje, nove sile, da zaveje nova čvrsta volja do poštenega dela za narod!

Sedanja doba — nova doba?

Sedanja doba je tudi v drugem pogledu nova doba, ki jo narekujejo naše gospodarske in socialne prilike. Svetovna kriza je vedno jačja. Kmeti pridelki nimajo cene, kmeti stan leži na tleh. Če kmeti izločite kot konzumenta, potem je slabo tudi za vse druge stanovce. V programih prejšnjih vlad ni bilo jasnega gospodarskega in socialnega programa. Zato mislim, da nimajo prav oni časopisi, ki hočejo težišče te volilne borbe postaviti na prvi del programa predsednika vlade g. Jevtiča, ki govori o narodnem in državnem edinstvu.

Bistvo vprašanja je: Manj politiziranja in več gospodarstva. Gledati moramo, da damo novega razmaha gospodarskemu življenju. Vlada je sama brez velikih fraz šla na delo. Napravila je že dovolj, da lahko ima celokupni narod zaupanje v njo. Ena milijarda se bo porabila za javna dela. Pri tem bo tudi Slovenija prišla na svoj račun. Prišli bomo do zaželjene zveze z morjem na Sušak, v najkrajšem času bō razpisana licitacija za prvo traso železniške zveze z morjem za progo St. Janž—Sevnica; ceste pri St. Ilju, čez Podkoren, na Jesenice, čez Rakek se usposobijo za veliki svetovni promet. Znižanje zemljarine, železniških tarif itd. — vsi ti ukrepi skupaj naj omogočijo nov razmah gospodarskega življenja. Potrebno je, da z optimizmom in navdušenjem gledamo v bodočnost. Brezposelnost bo odpravljena, kmet bo laže in draže prodajal svoje pridelke, a tudi glede izvoza bomo napravili temeljitejšo in krepkejšo korake.

Da lahko ta velik program izvršimo, je potrebno zaupanje in čvrsto zaledje. To pa

zahtevamo pri teh volitvah. Kdor hoče torej državi in sebi dobro, se mora priključiti programu g. Jevtiča.

Za duhovno pomirjenje — Usoda JNS.

Ena najvažnejših točk programa vlade g. Jevtiča je ta, da želi absolutno duhovno pomirjenje. Nadalje želi, da se dvigne tudi morala v javnem političnem udejstvovanju. Če je prepovedano posamezniku biti lažnjivec, lump in tat, ne more biti nobena odlika javnega delovanja, če človek drugega obrekuje, če ne drži besede, če drug drugemu krade čast. Vlada želi, da zanese več morale v naše politično življenje.

Predvsem pa želimo, da pritegnemo k sodelovanju vse tiste, ki še niso sodelovali. Vlada računa na to, da bodo organizacije JNS razumele njen program ter se priključile njenemu pravcu. Kar se tiče Slovenije, sem o tem popolnoma prepričan. Mi nismo prišli notri kot strankarji, ne jaz ne g. Pučelj. Nam je stranka samo sredstvo. Prvo je ideja, princip, ki ga stranka zastopa. Zbrali smo se okrog pokojnega kralja, kateremu smo verovali, ne pa ljudem, ki so propagirali te ideje. Vsi pristaši JNS so ravno tako jugoslovanski in nacionalni, kakor so bili poprej, pa tudi če morda usoda JNS ne bo več tako rožnata, ako bo stranka po volitvah sploh še obstojala. Vse polno je bilo ljudi, ki so bili nezadovoljni s politiko abstinence nekdanjih mogočnikov v Sloveniji.

Za sporazumno delo — Pozabimo, kar je bilo!

Korošec in njegovi prijatelji so sami uvideli, da jih ta politika vodi v gospodarsko propast, a sedaj ne vedo, kam bi. Zato moramo pri teh volitvah pridobiti vse tiste ljudi, ki so voljni sodelovati na vladinem programu, da tudi v delu dokažejo, da hočejo močno Jugoslavijo in razumno gospodarsko in politično sodelovanje, da se javno izjavijo, da je politika, po kateri so hodili celih deset let, pogrešna. Zavijajmo rokave in pojdemo složno na delo! Vabim vse brez izjeme, da stopijo z nami v kolo, da gremo za poštenim in pametnim programom vladinega volilnega proglasa. Pozabimo, kar je bilo, bodimo zopet najboljši prijatelji, morda še bolj, kakor s tistimi, ki so bili vedno za nami. Sveto pismo pravi, da je izgubljena ova, ki se vrne k čredi, mnogo bolj pri srcu, kakor pa 99 pravičnih, ki se niso nikdar izgubili. Tudi vi, povabite vse, ki so dobre volje, na sodelovanje, ker smo apostoli velike misli narodnega sporazuma in narodne sloge, narodnega in državnega edinstva, krepkega, močnega in zavestnega gospodarskega dela za boljšo bodočnost vsega naroda.

Savinjska dolina želi enodušno za svojega kandidata g. ministra dr. Marušiča

Na vabilo »Glavnega volilnega odbora kandidatne liste min. predsednika gosp. Jevtiča za Dravsko banovino« se je v nedeljo, dne 3. t. m. ob 10. uri dopoldne zbralo v veliki dvorani Narodnega doma v Celju na volilno zborovanje nad 400 najodličnejših predstavnikov celjskega sreza in to kljub okrožnici, ki jo je poslal neki oblastnik iz Celja, s katero je pozival, naj se nihče ne udeleži sestanka. Med udeleženci so bili predvsem župani vsega sreza, predstavniki vseh pomembnejših organizacij — zlasti JNS! Naj bo ta ugotovitev poudarjena, v poudarek resnice spričo zavitega in tendencioznega poročila »Jutra«, ki navaja, »da so bili med udeleženci člani in funkcionarji JNS, člani NSZ, »Soče« in bojevnik, med tem ko vseh drugih pomembnih organizacij ne navaja, očitveno zato, da prikaže, kot da bi bili vabljeni le po podtaknjenih simpatijah g. dr. Marušiča!

Sestanek je vodil celjski župan g. dr. Goričan, ki je ob zaključku predlagal brzojavne pozdrave predsedniku vlade g. Jevtiču in banu dr. Dinku Pucu.

Govor min. dr. Marušiča

Prvi je govoril minister g. dr. Marušič — burno pozdravljen. Rekel je med drugim: »Mi vsi čutimo, da je delo vlade g. Jevtiča osnovano na velikih gospodarskih in socialnih principih in ljudstvo čuti, da bo nova vlada prinesla ono, kar nam sedanje težke razmere nujno narekujejo. Vsi pa smo tudi priče, da je vlada v tem kratkem času v tem cilju že dokaj storila.«

»Naše politično življenje zadnjih časov je že zopet uhajalo na stare koloseke in upravičeno smo se bali, da se bodo vrnila zopet stari časi, ki jim je napravil konec naš blagopokojni kralj. Ljudje, ki so to gledali, so več in manj videli v taki politični borbi le osebo prerivanje za razre stolčke... Mislim, da je namestništvo napravilo prav, ko je tudi temu napravilo konec. Vlada g. Jevtiča je bila radi tega soglasno pozdravljena po vsej Jugoslaviji.«

»Vprašanje narodnega in državnega edinstva je v vsej Jugoslaviji rešeno. Zlasti mi Slovenci že posebno vemo, da nam izven Jugoslavije ni spasa. Zato je vlada brez nadaljnjega lahko prenesla težišče svojega dela v gospodarska in socialna vprašanja.«

Za poštenje in javno moralo

»V novi politiki se zahtevajo samo čista sredstva. Z nemoralnimi sredstvi se domovini ne služi! V politiki je samo moralna podlaga oni trdni fundament, na katerega moramo graditi, da dosegamo trajne uspehe. (Navdušeno pritrjevanje vseh zborovalec: »Živel voditelj slovenskega naroda dr. Marušič!«) Ni naiven oni politik, ki hoče v tem pogledu prinesiti zdravilo, temveč s tem prinaša uslugo celemu narodu, ki je že dolgo pričakoval in želel v politiki več morale! Če je prepovedano v privatnem življenju, da se laže, krade čast, denuncira, je to predvsem potrebno v javnem življenju in v politiki. (Medklici: »Tako je! Živel naš voditelj dr. Marušič!«) To načelo vodi pri delu sedanje vlado, od katere narod upravičeno pričakuje moralne obnove našega javnega življenja. Naš narod je krepak, korajžen, ima vero in optimizem. Optimizem je danes potreben in upravičen. Zato vlada min. predsednika g. Jevtiča upa, da bo po teh smernicah prav gotovo prinesla gospodarsko in moralno ozdravljenje političnih prilik, da s tem pripravlja boljše in srečnejšo bodočnost našemu narodu.« (Dolgotrajne ovacije ministru g. dr. Marušiču!)

»Volitve dne 5. maja naj bodo dokaz, da narod odobrava to novo politiko. Zato vas pozivam, da pridete 5. maja na volišče in strumno in disciplinirano napravite svojo dolžnost, ki vam jo narekuje vest in ljubezen do domovine!«

Ves čas govora je nabito polna dvorana g. ministra prekinjala z enodušnim odobravanjem in iskrenim pritrjevanjem. Volilci po vsem celjskem srezu zavoljo izrednih in nevzdržnih političnih razmer zagotavljajo, da bo g. minister — kar vsi željno pričakujejo — sprejel to kandidaturu ter tako dal poudarka načelu nove čiste politike na moralni podlagi, po čemer slejkoprej ravno ta srez najbolj upravičeno hrepeni.

Dogodki v vodstvu JNS

Min. n. r. g. Ivan Pucelj je v svojem zanimivem govoru pojasnil razvoj dogodkov v vodstvu JNS pred in po sestavi sedanje vlade gosp. Jevtiča, ki je prišla za širšo javnost in za JNS povsem nepričakovano. Da je vodstvo stranke ravnalo v važnih odločitvah precej svojevoljno, je dokazano že s tem, ker ono kljub nasvetu g. min. Puelja nikoli ni sklicalo seje širšega izvršnega odbora. Že blagopokojni kralj je čutil, da radi te velike hibe JNS to ne more ostati trajno in je pripravljaval novo kombinacijo sestave vlade, v duhu in sestavi takšno, kot jo je potem sestavil g. Jevtič.

Glede JNS poudarja g. min. Pucelj, da je on prispeval k programu stranke socialnogospodarski del, ki pa je šel skozi mnogo rok in je končno bil ob ustanovitvi stranke sprejet zelo okrajšan in izmalichen. Tudi posledice te hibe so narekovale potrebo nove vlade, ki bo imela širši in globlji program s težiščem v socialnih in gospodarskih vprašanjih. Končno pojasnjuje gosp. minister o organiziranju Sreskega volilnega odbora kand. liste predsednika vlade g. Jevtiča, kot tudi občinskih volilnih odborov.

„Čudna trgovska družba“

Ob koncu zborovanja je govoril g. Jernej Stante iz Celja, ki je g. ministru dr. Marušiču prikazal strukturo celjskega sreza, pereče potrebe in težko vzdušje tajnih sil, ki v njem ječi ves srez. »Med tem pa, ko so se borili naši fantje in možje, se je doma formirala trgovska družba, si utrdila svojo oblast in pričela trgovati z nacionalizmom. Kdor ni suženjsko trobil v njen rog, je bil ožigosan in vsepovsod onemogočen kot nasprotnik državnega edinstva. Kdaj bo konec tega! Ta družba je trgovala tudi z državnostvostjo in velike so skrivnosti delničarjev te družbe!« (Odobravanje!)

Vharno in spontano odobravanje vseh zborovalec je končno potrdilo in podkrepilo prošnjo g. Stanteja, naj g. minister sprejme kandidaturu v celjskem srezu.

G. minister se je zahvalil za tako spontano izkazano zaupanje ter pojasnil, da ne more sam odločati o sprejemu kandidature v celjskem srezu.

Nato so še govorili razni govorniki, med njimi zastopnik NSZ g. Vltavsky in župan gosp. Cajhen, nakar je g. dr. Goričan zaključil zborovanje z zagotovitvijo, da bo Sreski volilni odbor kand. liste preds. vlade g. Jevtiča ukrenil vse potrebno, da bodo funkcionirali in se ustanovili Občinski volilni odbori, v katere bodo poklicani od Glavnega odbora predvsem župani, zastopniki JNS organizacij in predstavniki gospodarskih, zadružnih in pomembnejših prosvetnih organizacij, da bo tako končno tudi pri predlogu ostalih kandidatur oz. namestništev prišla do vernega izraza volja naroda.

Brezposelnost pri dr. Marušiču

Iz Celja nam še poročajo:

Pred prihodom našega voditelja g. ministra dr. Draga Marušiča ga je pričakovala na trgu pred sreskim načelstvom množica več sto brezposelnih delavcev kot deputacija, ki ga je z mogočnimi ovacijami iskreno pozdravila: »Živel voditelj slovenskega naroda!«, »Živel voditelj dr. Marušič!« — klici in pozdravi so veličastno odmevali po vsem širnem trgu. Nato sta dva zastopnika te simpatične in svojevrstne deputacije brezposelnih tolmачila voditelju dr. Marušiču obupne razmere celjskega delavstva in brezposelnih, poudarjajoč, da se z vsem zaupanjem obračajo na g. ministra, da bo energično posredoval proti izkoriščanju nekega podjetja in proti importu delovnih sil iz drugih predelov države, ko je že v sami naši banovini brezposelnost tako velika. Delavci ne želijo podpor, želijo le pošteno plačanega dela.

G. minister je sprejel od deputacije spomenico in ji zagotovil, da bo posvetil posebno pažnjo tem vprašanjem pri izvrševanju svoje funkcije ministra za socialno politiko ter obljubil deputaciji vso razpoložljivo pomoč in naklonjenost.

In zopet je gromko zaorila pestra množica: »Živel voditelj dr. Marušič!«

Čemu abstinenca?

Kakor pri zadnjih volitvah v Narodno skupščino, tako se tudi sedaj zlasti po deželi širijo glasovi, ki priporočajo ljudem, naj se volitev vzdrže (abstinenca).

Taki nasveti so pa posebno v današnjih časih skrajno nepolitični in nespametni. Stali ob strani takrat, ko gre za velike stvari in za važne odločitve, to že ni več neumnost, ampak je brezvestnost in zločin, ki ga zmore samo najbolj zagrizena trmoglavost.

Tudi na deželi se včasih zgodi, da se člani ene in iste rodbine doma prepirajo in kregajo. Če pa zapoje na skupni hiši rdeči petelin, takrat pa pač ni človeka pri hiši, ki bi mirno gledal, kako ogenj uničuje tudi njegovo lastno domačijo, ampak vsak priskoči na pomoč, da rešuje tudi s svojim delom skupno imetje in skupni dom.

Tako je tudi v politiki. Kmetje vemo, da nas boli in tare nešteto težav, ki jih posameznik ne more odpraviti, dajo se pa vsaj omiliti in olajšati s skupnim delom. Kdor se pa skupnega dela ogiblje samo zato, ker hoče imeti urejeno vse le po svoji glavi, ta življenja v skupnem domu — v skupni državi — ni vreden!

Kdor se torej zaveda resnosti časa, v katerem živimo, ta bo pustil stare predsodke in svojo staro miselnost ob strani in bo krepko pomagal, da pridemo srečno v nov tir, ki naj nam prinese boljše bodočnost!

Koliko kandidatskih list bo?

Doslej sta prijavljeni šele dve kandidatski listi: lista g. Jevtiča in pa lista Jugosl. narodne stranke z nosilcem g. Hodžero. Pri nas zastopa to listo g. dr. Ivo Potokar, odvetnik v Kamniku. Ta skupina je postavila že tudi pri nas nekaj kandidatov.

»Delavska politika«, glasilo socialistov, napoveduje tudi socialistično listo.

Govore pa še o drugih listah, toda vse te govorce so za enkrat samo še govorce in je treba počakati, ali bodo res prijavljene in odobrene ali ne.

Volilno gibanje v srezih Dravske banovine

Prebivalstvo naše banovine je pokazalo takoj po razpustu stare skupščine in razpisu volitev izredno zanimanje za sodelovanje pri sestavi novega poslanskega zastopstva. Iz vseh krajev naše ožje domovine dobivamo poročila o številnih sestankih raznih skupin in kandidatov. Značilno je dejstvo, da se vsi ti sestanki skoro brez izjeme izrekajo za sodelovanje na listi predsednika vlade g. Jevtiča, pa naj so sklicatelji iz kateregakoli tabora bivše politične pripadnosti. Še bolj značilno za pravilen razvoj dogodkov pa je dejstvo, da se ustanavljajo povsod skupni, enotni sreski volilni odbori vseh skupin in vseh kandidatov, ki žele kandidirati na listi g. Jevtiča. To celo tam, kjer so se v prvih dneh predvolilne borbe ustanovili ločeni odbori posameznih skupin. Tako je bil n. pr. v ponedeljek izvoljen na skupnem sestanku vseh skupin ptujskega sreza enotni volilni odbor za srez Ptuj, v katerem so zastopane vse skupine. Tako je v večini ostalih srezov. Ponekod se seveda še vedno pojavi maloštevilna skupinica ljudi, ki nima nikogar za seboj, pa se s tem dejstvom ne more spoprijazniti. Zato se krčevito brani sodelovanja z drugimi, ker ve, da ne bo med njimi ničesar pomenila. Toda ljudstvo gre mirno mimo njih, zavedajoč se, da so minili časi, ko je par ljudi ustrahovalo cel srez. Na obzorju se pojavlja zarja sloge našega kmetijskega ljudstva in z njo vred tudi boljše bodočnosti naše vasi.

Dol, Lendava: V četrtek, dne 28. februarja je bil sklican sestanek zaupnikov vseh občin našega sreza z namenom, da se izvoli sreski volilni odbor Jevtičeve liste ter porazgovori o kandidatih, ki bi prišli v poštev za naš srez. Udeležba je bila velika, udeleženci so se soglasno izrekli za kandidaturu g. dr. Klara. Obenem je bil izvoljen sreski volilni odbor, ki mu načeljuje gosp. Bačić Arpad, župan občine Lendava. V odboru so zastopniki vseh občin in vasi.

Prevalje: 1. t. m. se je vršil pri nas sestanek zaupnikov dravograjskega sreza, na katerem je bil izvoljen sreski volilni odbor in sklenjeno soglasno, da se predlaga kot kandidat našega sreza za skupščinske volitve g. Karl Doberšek, šolski upravitelj iz Prevalj.

Zanimiva pogajanja

Kakor poročajo, so se vršili v soboto in v nedeljo važni razgovori med ministrom dr. Marušičem in g. senatorjem Pucljem na eni, ter

g. Gosarjem in Vesenjacom važni razgovori o sodelovanju pri bodočih skupščinskih volitvah na listi g. Jevtiča.

Rezultat teh pogovorov še ni znan. Razveseljivo pa je dejstvo, da se tudi med pristaši tivših strank vedno bolj širi spoznanje, da je abstinence in čakanja ob strani dovolj in da se je treba udeleževati v javnem življenju aktivno, če se hočejo doseči pozitivni uspehi.

Kandidati za narodne poslance v Dravski banovini

Na konferencah državne kandidatne liste g. Jevtiča, ki se vrše zadnje dni po vsej Sloveniji, se navajajo poleg že objavljenih še sledeča imena:

Ljubljana-okolica:

Perme, Pičman;

Kamnik:

Kersnik, Novak;

Črnomelj:

dr. Kocic;

Krško:

inž. Zupančič;

Litija:

Kovačič, Pere;

Laško:

Rozin;

Slovenjgradec:

Kopač;

Radovljica:

Jan, Mohorič;

Prevalje:

dr. Urbanc, Doberšek.

Kandidati, kakor smo že zadnjič javili, se za erkrat samo navajajo, postavljen pa dejansko ni še nihče, ker bo te končno določal nosilec državne liste predsednik vlade g. Jevtič.

Važna izjava ministra za notranje zadeve

Zagrebski »Jutarnji list« objavlja na vidnem mestu izjavo notranjega ministra g. Velje Popovića, ki je njegovemu poročevalcu dejal:

»Vlada ne bo zabranila nobene liste, ki bo v skladu s predpisi volilnega zakona. Vse druge govornice so lažne. To moje izjavo lahko objavite.«

Denar na cesti

Dandanes, ko vse stoka in toži, da »ni denarja«, se prav gotovo izplača postaviti si tudi vprašanje, zakaj ga ni, in če nismo tudi mi sami nekoliko krivi, da ga ni!

Izkušnja kaže, da se dajo v vsaki deželi najti primerna pota, da se prebivalstvo preživi. Le pogledjmo močno obljudene dežele, kakor so Belgija, Nemčija, Italija ali Češka, kjer so si znali ljudje s svojo vztrajnostjo in žilavostjo kljub slabi in preobljudeni zemlji najti svoj kruh.

Te dežele so morale še pred malo leti velik del potrebne hrane uvažati, zlasti Nemčija. Danes pa je nemško poljedelstvo na tako visoki stopnji razvoja, da ne manjka mnogo, pa bo Nemčija glede hrane popolnoma neodvisna od ostalega sveta.

Prav tako se razvija poljedelstvo z živinoreja vred tudi na Češkem in v Avstriji.

Ta razvoj nam kaže, da pri nas ne bo poljedelstvo v doglednem času toliko neslo kakor prej.

Treba bo pa znatno dvigniti poljedelstvo v

naši banovini, ker smo zlasti glede moke še zelo odvisni od uvoza.

Dokler pa moramo moko in žito še kupovati, moramo gledati, kje bomo dobili potrebni denar.

Samo obrt in industrija nam ga ne bosta prinesla dovolj, ker na poseben izvoz naših pridelkov ne moremo računati. So pa še drugi viri v deželi, ki nam lahko prinesejo mnogo denarja, če jih bomo znali izkoristiti.

Po naših poljih, travnikih in gozdovih raste množica zdravih zelišč, ki jih je treba samo pobirati, pravilno z njimi ravnati in že je denar tu, ker dandanes to blago povsod iščejo in tudi dobro plačujejo, če ustreza vsem pogojem. Koliko nam bi lahko prinesla zdravih zelišč denarja v deželo, nam kaže nabiranje gob, za katere se ljudje pred leti še zmenili niso, danes nam pa nosijo milijone na leto!

Lepe dohodke daje tudi gojitev oljnatih rastlin (oreh, lan, konoplja itd.). Te sirovine potrebuje industrija in jih razmeroma tudi dobro plačuje. Prav tako imajo tudi razne začimbe (kumno ali »kimelc«, janež in druge) prav visoko ceno. Gojitev teh rastlin bi se gotovo izplačala.

O pomenu sadjarstva in mlekarstva smo že mnogo pisali in zato ponavljamo danes le še potrebo, da dvignemo kvaliteto sadja in mlečnih izdelkov; množina sama ne pomaga nič.

Posebno važna pa bi bila večja uporaba našega lesa ne samo za predelavo v obrtne izdelke, ampak še bolj za gradnjo lesenih hiš. Človek res ne ve, zakaj pri nas razni stavbni predpisi tako močno ovirajo uporabo lesa za stavbe. V bogati Ameriki je 60 odstotkov vseh hiš lesenih, na Švedskem pa celo 80 odstotkov! Mi pa, ki v lesu kar plavamo, rajši plačujemo dragi cement, kakor pa da bi rabili svoj les, ki ga moramo prodajati že kar po sramotnih cenah, na drugi strani pa izdajamo težke denarje za jetičnike, ki so si nakopali svojo bolezen v slabih zidanih stanovanjih, dočim bi lahko imeli v par letih toliko stanovanj v lesenih hišah na razpolago, da bi tudi najbolj slabo plačan delavec lahko dobro in zdravo stanoval.

V naši deželi je torej še dovolj »denarja na cesti«, samo treba ga je znati pobirati!

Znižanje zemljarine ne velja za vinograde v Sloveniji

Kakor znano, je pred štirimi tedni kraljevska vlada izdala uredbo o olajšanju zemljarine za leto 1935., po kateri ostane osnovni davek na dohodek od zemljišč v davčnem letu 1935. nadalje 10% katastrskega čistega dohodka, vendar pa se pri računanju davčne osnove zemljarine za to leto izjemno zniža za 20% katastrski čisti dohodek od njiv in katastrski čisti dohodek od vinogradov na krševitem terenu, kjer so vinogradi glavni dohodek kmetovalca.

Za izvajanje te uredbe je sedaj izdal finančni minister navodila, ki so objavljena v »Službenih novinah« od 1. marca. Iz teh navodil je razvidno, da velja 20% znižanje katastrskega čistega dohodka najv za davčno leto 1935. za vse njive brez razlike, torej ne glede na to, na kakšnem terenu se nahajajo in v katerem kraju. Znižanje katastrskega čistega dohodka od vinogradov pa omejuje uredba na one vinograde, ki so na krševitem (kamenitem) terenu in v primerih, kjer je vinograd glavni vir dohodka kmetovalca. Katastrski čisti dohodek vinogradov se bo letos reduciral za 20% za vse vinograde v onih občinah, kjer v pretežni večini veljata gornja dva momenta, to je krševitost terena in glavni vir dohodka. Navodila k uredbi sedaj točno navajajo sreze, odnosno katastrske občine, kjer se bo katastrski čisti dohodek vinogradov znižal za 20%. Ti srezi, odnosno te katastrske občine se nahajajo največ v Primorski banovini, nekaj jih je tudi v Savski in Zetski banovini. To so povečini srezi v primorskih krajih. Znižanje katastrskega čistega dohodka za 20% pri odmeri zemljarine za leto 1935. torej ne pride v poštev za vinograde v Dravski banovini.

Azija proti Evropi pod japonskim vodstvom

Dogodki zadnjih let na Daljnem vzhodu razkrivajo vedno jasneje japonske politične načrte, ki gredo za tem, da organizirajo celo Azijo proti Evropi pod vodstvom Japonske. Zunanja oblika, ki naj jo dobi ta organizacija, sicer še ni jasna in vidna, jasen pa je sam cilj.

Najbolj si prizadeva Japonska pridobiti za svoje namene Kitajsko, s katero se je še nedavno vojskovala, in jako verjetno je, da bodo Japonci dosegli uspeh. Te dni pojde namreč general Čang-Kaj-Šek, najodličnejša politična osebnost neodvisne Kitajske, na obisk v glavno mesto Japonske in pri tej priliki se bodo gotovo dogovorili o bodočem japonsko-kitajskem sporazumu.

Darujte za »Dom Matije Gubca«
Sv. Jurij ob Ščavnici

Kmetška mladina

Prvi prosvetno- organizatorični tečaj

novomeškega pododbora Zveze kmetških fantov
in deklet

V četrtek, dne 21. februarja dopoldne se je vršila na Grmu pri Novem mestu slavnostna otvoritev I. prosvetno-organizatoričnega tečaja, katerega se je udeležil poleg vseh gg. predavateljev z ravnateljem šole inž. Zupaničem tudi sreski načelnik g. Anton Krajšek.

Tečaj je otvoril predsednik Pododbora tov. Cvetko Zorko, ki je po pozdravu vseh navzočih, tako predavateljev in zastopnika oblasti, posebno pa še tovarišev-tečajnikov rekel v svojem govoru med drugim: »Namen našega tečaja je, dati vam tovariši-tečajniki osnovne pojme o prosvetnem in organizatoričnem delu, ki vas čaka, kot pokretaše in nositelje naše kmetško-mladinske ideje in novega našega pokreta na vasi. Vsak kmetški fant je po dovršeni ljudsko-šolski izobrazbi prepuščen vzgoji samega sebe. Posebno še današnji težki gospodarski položaj ga takorekoč takoj vrže v resno življensko borbo trudapolnega dela za existenco. Pri vsem tem, kmetškemu fantu ne preostaja bodisi za prosveto, organizacijo ali izpopolnjevanje njegovega osnovno pridobljenega znanja niti časa, še manj pa priložnosti, kjer bi se udeleževal. Resni časi, ki tarejo in tiščijo k tlom danes vsakogar, toliko bolj ravno kmetški stan, kojega neznošljive razmere ga tirajo takorekoč v propast, silijo in narekujejo tudi kmetškemu človeku, kmetškemu fantu in dekletu, da ni dovolj samo, kot pravi stari lep pregovor: »Moli in delaj!«, temveč je treba pristaviti sporedno današnjim časom tudi: misli s svojo glavo, izobražuj se in izpopolnjuj — ter osamosvoji se!

Naša naloga in dolžnost je, da vzgajamo in vzgojimo ljudstvo v duhu samozavesti kmetškega stanu in da stremo v njem onega starega duha stanovske manjvrednosti in boječe pokornosti. Činjenice o svojem lastnem delu in mišljenju, izobrazbi in izpopolnjevanju ter osamosvojitvi naj bodo fundament-osnova vsakemu kmetškemu fantu in razumevanje tudi za vsakega inteligenta.

V dosego tega svojega začrtanega namena si je kmetška mladina osnovala Zvezo kmetških fantov in deklet, katere člani so vsi Pododbori in društva, v katerih se v dosego teh ciljev in te izobrazbe zbira kot čebele okoli svoje matice. Kmetška mladina kot fundamentalni stan ne sme zaostajati, niti se pustiti pozabljenju, neizobrazbi in zapostavljanju, še manj pa stanovski manjvrednosti; temveč mora tvoriti v družabnem redu upoštevan, enakovreden in enakopraven, spoštovan stan med stanovi.

To naj bo vodnik in osnova za vas, dragi tovariši-tečajniki, za vsakega kmetškega človeka, za vsako in vso našo vas in za vsakogar! V tem vam ključem: Tovariši krepko na delo v ponosu in samozavesti za našo — staro pravdo; — vas, gospodje predavatelji in predavateljice, prosim, stojte nam tozadevno ob strani, za kar vam bo hvaležen, kakor vsak kmetški fant posebej, tako vse podeželje — vse kmetško ljudstvo; da tako napravimo eno prepotrebno skupno vez med kmetškim fantom in mestnim inteligentom. Iskrena vam hvala, da ste nam izkazali svojo pozornost in nas počastili z udeležbo. S tem je končal tov. Zorko pozdravni nagovor, nakar je spregovoril in pozdravil tečajnike tudi ravnatelj zavoda inž. Zupanič in predsednik sreskega kmet. odbora, nato je predsednik zaključil slav-

nostno otvoritev, nakar so se pričela redna predavanja.

Tečaj je vodil tov. predsednik Zorko, v njegovi odsotnosti pa ga je nadomestoval tovariš Lado Klinc.

V soboto 23. februarja t. l. ob 7. uri zvečer je bil tečaj zaključen, nakar se je vršil v salonu hotela Koklič poslovilni večer, katerega so se udeležili vsi predavatelji in tečajniki, in so bile izrečene mnoge napitnice, v katerih se je izražala ena želja: Krepko naprej po začrtani poti, v tem delu pa nas bo vse vodila enotna smer in skupno tovariško delo.

Pred odhodom je bila izrečena še posebno g. ravnatelju inž. Zupaniču najlepša zahvala za vso naklonjenost in razumevanje, ki ga je izkazoval cel čas tečaja, kakor tudi vsem predavateljem za njihovo požrtvovalno delo, s prošnjo, da nam ostanejo vsi naklonjeni tudi za naprej.

★

Ptujski pododbor

V nedeljo, dne 3. marca 1935 se je vršila VI. redna seja ptujskega pododbora v prostorih Narodnega doma v Ptujju, na kateri se je razen drugih stvari tudi sklenilo, da se vrši pododborov prosvetno-organizatorični tečaj za dekleta v Ormožu 3 dni, in sicer 24., 25. in 26. marca. Na tem tečaju bodo razni naši priznani predavatelji in predavateljice poučili udeleženke o pomenu in delovanju naših društev, kakor tudi o vseh vprašanih kulturnega in gospodarskega življenja.

Po seji se je vršilo zborovanje vseh onih zavedro-kmetških fantov in deklet, pri katerih društva že obstojajo in tudi onih pri katerih je zanimanje, da se ta naša društva ustanove. Ogromna udeležba je dokazala, da se je tudi ptujski srez začel dramiti iz spanja in se zavedati, da doba, v kateri živimo, zahteva, da se združimo in s skupnim delom in skupnimi močmi dosežemo ono, česar posameznik ne zmore.

Zborovanje je otvoril predsednik tov. Joško Tomažič, pozdravil vse navzočne imenom tovariše: banskega svetnika Šolarja, dr. Igorja Rosina, šolska upravitelja Lešnika in Vadnjala, ter zastopnike novo ustanovljenega društva Naraplje in pripravljalnih odborov Št. Janž in Sv. Urban. Orisal je v kratkih besedah namen zborovanja.

Sledila so poročila zastopnikov društev: Hum, Hajdina, Središče, Sv. Lovrenc, Sv. Bolferk, Naraplje in Sv. Urban o njih delovanju.

Zatem je povzel besedo tov. dr. Igor Rosina in nam v vznešenih besedah obrazložil pomen in namen naših društev in nam dal smernice za naše delo. Poudarjal je, da se moramo v naše delo zagriziti z vso vneto in ne odjenjati prej dokler ne bomo na cilju. Za njim je govoril bankski svetnik tov. Šolar, ki se je v svojem govoru dotaknil žalostnih razmer, pobojev in pretepev v ptujskem srezu in dejal, da morajo naša društva delati na to, da to odpravijo, ter da bo vladalo med prebivalci vseh vasj prijateljstvo, ki ga lahko dosežemo samo z našimi kmetško-mladinskimi organizacijami. Pozdravljaj je naše delo in želel vsem navzočim pri njihovem delovanju obilo uspeha.

Vsi govorniki so bili deležni toplega odobravanja in pozornosti.

Po prijateljskem pomenku o našem delu in naših težnjah je zaključil tov. predsednik zborovanje in pozval vse navzočne k vztrajnemu delu za naš pokret.

★

Kmetška mladina vstaja!

Griblje v Belokrajini

Društvo kmetških fantov in deklet v Gribljah je imelo svoj občni zbor v nedeljo, dne 10. februarja t. l. in si izvolilo odbor v glavnem takole: predsednik: Julij Pezdirc, tajnik: Brinc Alojzij, blagajnik: Anton Šimec. Sklenjeno je

bilo, da društvo v bodočem poslovnem letu izvrši obširen program.

Planina pri Zagorju ob Savi

Dne 24. smo pri nas ustanovili pripravljalni odbor Društva kmetških fantov in deklet, ki ga vodi šol. upraviteljica tov. Zora Janežičeva.

Podgrad pri Novem mestu

Zavedni kmetški fantje in dekleta, ki so uvideli tudi pri nas, da je boljša in pravičnejša usoda kmetškega človeka predvsem odvisna od kmetške vzgoje in kmetških organizacij, so imeli dne 10. februarja t. l. ustanovni občni zbor, ki je izvolil za predsednika tov. Lukšiča Franceta, za podpredsednico tov. Staniša Marijo, za tajnika tov. Kimovca Franceta in za blagajnika tov. Ambrožiča Jožeta ter tudi ostali odbor.

Uršna sela pri Novem mestu

Da je dolenska kmetška mladina zavedna in se zaveda svojih nalog, dokazuje tudi ustanovni sestanek Društva kmetških fantov in deklet v Uršnih selih, ki se je izvršil dne 25. februarja t. l. Izvoljen je bil po bodrilnih besedah tov. Florjančiča in tov. Goloba iz Birčne vasi pripravljalni odbor: predsednik tov. Alojz Florjančič, podpredsednica tov. Mausar Karolina, tajnik Konček Joško in blagajnik tov. Kulovec Janez.

V splošnem razpoloženju in navdušenju za naše kmetške ideje so se tovariši in tovarišice razšli navdušeni za bodoče delo in naš pokret, pokret kmetške vzgoje, kmetške izobrazbe in osamosvojitve naše vasi in našega kmetškega človeka.

Vihre

Društvo kmetških fantov in deklet v Vihrah je imelo dne 24. februarja t. l. ob 2. uri pop. svoj I. redni občni zbor pri tov. Janezu Pircu. Udeležba je bila polnoštevilna. Delo društva v preteklem letu je vredno vsega priznanja, saj smo imeli tekmo žanjic, razne igre, izlete, prosvetne tečaje itd. Zbrane fante in dekleta na občnem zboru je pozdravil delegat pododbora tov. Tine Horvatič, kateri nam je lepo govoril o pomenu naših kmet. mladinskih organizacij. Po poročilih funkcionarjev je bil izvoljen soglasno naslednji odbor: Gregor Pirc, predsednik; Karolina Račič, podpredsednica; Janez Tomše, tajnik; Lojze Pirc, blagajnik; odborniki: Tone Račič, Tončka Račič, Miha Račič, Jože Teršelič; namestriki: Rozalija Unetič, Marija Pirc; knjižničar: Rudi Piltaver; načelnica »Ženskega odseka« Tončka Račič; delegat k Zvezi v Ljubljano: Alojz Pirc; delegata k pododboru v Krško: Tomše Ivan in Piltaver Rudi. — Občni zbor je zaključil tov. Gregor Pirc, predsednik, s pozivom na vztrajno delo tudi v bodočem letu.

Št. Pavel pri Preboldu

Posebno v letošnji poslovni dobi je naše Društvo kmetških fantov in deklet jako delavno. O prejšnjih društvenih prireditvah smo že poročali v Kmetškem listu, sedaj pa naj omenimo 14dnevni prikrojevalni tečaj, ki se je pričel 11. februarja pod vodstvom strok. učiteljice gđe. Danice Pugljeve, katero nam je preskrbela naša Zveza. Na tečaju so se dekleta naučila prav mnogo in to zlasti v izdelovanju perila, oblek itd. Tečaj je bil zaključen z lepo razstavo v nedeljo, 24. febr. v šoli. Udeležilo se je lepo število žen in deklet, prišle pa so tudi tovarišice iz Orle vasi in Št. Jurja ob Taboru.

Razstavo je otvoril tajnik društva tov. Turnšek Aleksander, ki se je v svojem nagovoru spomnil blagopokojnega kralja Aleksandra I., kateremu so navzočni zaklicali »Slava!« Zatem je predaval učitelj g. Stane Mikuš o življenju kmetške družine. — Društvo je z uspehom tečaja in razstave jako zadovoljno.

Sv. Bolfenk pri Središču

Društvo kmetov in deklet je imelo 24. febr. t. l. svoj 5. redni občni zbor, katerega se je udeležilo 46 članov in članic. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je marljivo društvo tudi letos v kljub slabim denarnim razmeram od lanskega leta napredovalo. Društvo ima dramski, kolesarski, smučarski in ženski odsek, ki so vsi v preteklem letu uspešno delovali.

V novi odbor so bili izvoljeni: predsednik: Tomažič Joško, Vitan; podpredsednik: Puklavec Franjo, Vitan; tajnik: Mlinarič Joško, Vitan; blagajnik: Dolinšek Franc, Vodranci; odborniki: Ivica Rau, Štampar Lojzka, Zabavnik Danica, Vrbanič Stanko, Mlinarič Lojzka, Zorjan Micka, in Čurin Martin. Odborniški namestniki: Trofenik Micka, Čurin Matija, Kolarič Angela in Rotar Matija. Nadzornika: Rudolf Štampar in Branko Zabavnik.

Sestavil se je obširen delovni program za bodoče leto. Mladina, kuj si svojo bodočnost sama. Tvoje delo, tvoj uspeh!

Gotna vas pri Novem mestu

Tudi mi se zopet enkrat oglašamo po dolgem času. Naše društvo kmetov in deklet v Gotni vasi pri Novem mestu ima svoj četrti redni občni zbor v nedeljo dne 10. marca t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih tov. Josipa Matkoviča s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev. 2. Poročila funkcionarjev. 3. Volitve. 4. Slučajnosti.

Po občnem zboru pa bodo razgovori o nadaljnjem delovanju društva. Dosedaj si je to društvo naredilo prav lepe moralne in materialne uspehe s prireditvami in predavanji o raznih panogah živinoreje, poljedelstva, veterinarstva, itd.

Posebno pa se moramo zahvaliti s tega mesta za velike usluge, narejene našemu društvu, gospej Frančiški Avsec iz Gotne vasi, katera je pomagala našim dekletom pri prireditvah do tako lepih uspehov. Želimo in prosimo, da nam še nadalje stoji ob strani in nam pomaga tudi v nadaljnjem delovanju. Društvu pa želimo še večjih uspehov v njihovem delovanju z željo: Naprej v borbo za bodočo močno agrarno stranko. Živeli!

Gameljne

Na splošno željo občinstva ponovi Društvo kmetov in deklet v nedeljo, dne 10. marca 1935 ob 8. uri zvečer veseloigro v 3 dejanjih »Španska muha« v prostorih narodne šole v Šmartnem pod Šmarno goro. Vljudno vabljeni!

Mirna peč

Društvo kmetov in deklet prav agito deluje. V nedeljo, dne 3. marca nam je predaval tov. Karel Štrbenk iz Novega mesta »O pomenu organizacije in kmetijske gibanja«. Tovarišu predavatelju smo za njegova izvajanja prav hvaležni. V nedeljo, dne 10. marca pa predava tov. Udovič »O pomenu kmetijske tiska«, naslednjo nedeljo, dne 17. t. m., pa bo predaval sreski živinozdravnik g. Josip Vandot iz Novega mesta »O živinozdravstvu«. Vsi vljudno vabljeni. — Društvo je tudi ustanovilo ženski odsek, ki ga vodi tov. Remic Pavla kot načelnica.

Hlebče pri Vel. Laščah

Vabimo vse člane in vsakogar k udeležbi petnedeljskega kmeto-gospodarskega tečaja v mesecu marcu, ki ga prireja Društvo kmetov in deklet v Hlebčah po sledečem razporedu v osnovni šoli v Velikih Laščah:

10. marca ob 3. uri popoldne: »Prva pomoč pri živalskih boleznih«, predava sreski veterinar Drole Josip iz Kočevja;

17. marca ob 8. uri: »Travnništvo«, predava sreski kmet, referent Kopitar Oskar iz Kočevja;

24. marca ob 8. uri: »Pravni nasveti pri sporih med posestniki glede mej, zaščita kmetov,

ženitvena pogodba, oporoka itd., predava notar Hanžič Ivan iz Vel. Lašč;

31. marca ob 3. uri popoldne: »Sadjarstvo«, predava referent za sadjarstvo Flego Anton iz Ljubljane;

7. aprila ob 3. uri popoldne: »Mlekarko«, predava mlekarški referent Pavlica Franjo iz Ljubljane.

Zagorje

Društvo kmetov in deklet v Zagorju je imelo dne 12. februarja redni letni občni zbor. Po poročilu dosedanjega društvenega dela se je sklenilo v bodoče delovanje poživiti, k čemu je v lepih besedah pozival tov. šol. upravitelj Albert Čok. — Izvoljeno je sledeče vodstvo: predsednik: tov. Grus Jožef, podpredsednica: Centrih Milka, tajnica: Potočnik Olga, blagajnik: Centrih Miha.

*

Dopis. Moja dolžnost je, da opišem svoje vtise iz V. prosvetno-organizatoričnega tečaja Zveze kmetov in deklet, ki se je vršil v dneh od 11. do 19. februarja v Ljubljani. Veseli me, da sem bil sprejet v tečaj, ker mi je bil zelo potreben in še posebno sedaj, ko smo se tudi v našem kraju začeli malo gibati v kmetijskem pokretu ter nam bo to veliko pripomoglo, da bomo dosegli čim večji uspeh. Od vseh predavanj, ki sem jih z velikim zanimanjem poslušal in so bila vsa koristna, so mi bila najbolj všeč predavanja o kmetijskih organizacijah in prireditvah. Ta so bila za mene, kakor tudi za vsakega začetnika najbolj potrebna, ker če nismo zadosti poučeni, je težko kaj začeti. Sedaj pa upam, da bodo ta predavanja rodila dober sad, kot dobro seme, vsejano v dobro zemljo. Velikega pomena je tudi, da smo se sestali, spoznali in se marsikaj pogovorili tovariši iz vse Dravske banovine ter si skupno ogledali razne zanimivosti našega stolnega mesta. Za vse smo in moramo biti hvaležni vsem predavateljem in funkcionarjem Zveze, predvsem pa predsedniku tovarišu **Kronovšku**, ki nas je s hvale vredno disciplino vodil in vzdržal vse v najlepšem redu. — **Janez Pečarič**, kmetijski sin, Čurice v Belokrajinu.

Slivnica pri Celju. Tukajšnje Društvo kmetov in deklet je imelo v nedeljo, dne 24. t. m. svoj drugi letni občni zbor, katerega se je udeležilo polnoštevilno članstvo in mnogobrojni prijatelji kmeto-mladinskega pokreta. Občni zbor je otvoril predsednik tov. Konrad Lesjak, ki je bil od strani članstva prisrčno pozdravljen. Pri nadaljnjem izvajanju se je zahvalil tov. predsednik za dosedanje zaupanje in prosil, da ga te funkcije za naprej razrešijo vsled tega, ker se namerava v kratkem poročiti, kar pa občni zbor ni hotel vzeti na znanje, temveč ga je z velikim aplavzom izvolil ponovno za predsednika s prepričanjem, da bo vodil društvo za isto vneto, kakor doslej kot discipliniran tovariš in zvest član našega kmeto-mladinskega pokreta.

Enodnevni tečaj za zatiranje škodljivcev in boleznih sadnega drevja se vrši v soboto, dne 6. aprila t. l. na banovinski vinarski in sadjarški šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Dopisi

*

Šmarje pri Jelšah

V sredo, dne 27. p. m. smo imeli v Šmarju izredni politični sestanek za določitev kandidata, bodočega sreskega poslanca. Debata je bila precej burna, ker se je gospoda iz Šmarja in Slatine zavzemala za bivšega poslanca g. Spindlerja, medtem ko smo se kmetje zavzemali za kandidata-kmeta.

Ker nekateri kmetje niso imeli glasovalne pravice, se je polovica predčasno odstranila.

Značilno je, da je za g. Spindlerja glasovalo 17 gospodov in le trije kmetje.

Večina nas kmetov, obrtnikov in delavcev, volilcev šmarskega sresa stojimo brezpogojno na stališču, da mora biti poslanec našega popolnoma kmetijskega sresa samo kmet, ker le on bo razumel potrebe že do skrajnosti obubožanega in do vratu zadolženega podeželskega človeka.

Ker stojimo brezpogojno na stališču in bomo na tem do zadnjega vztrajali, se zanesemo na naša voditelja ministrskega predsednika g. Jevtiča in našega zvestega kmetijskega pobornika ministra g. dr. Marušiča, da bosta to našo enoglasno zahtevo upoštevala in jo odobrila, ter svzela od širokih množic predlaganega kandidata, zvestega zadružnega delavca tov. Antona Zdolška. Kmetje imamo v tega zaslužnega moža vse zaupanje.

Kmet iz šmarskega sresa.

*

Škrilje. Pomemben dan je bil v Škrilju dne 17. februarja 1935 v dvorani Gasilskega doma, ko se je vršilo prvo cerkveno opravilo po starokatoliškem obredu. Župnija Golo vodi že 40 let stari župnik g. Kunaver. V 40 letih svojega župnikovanja je imel ta gospod celo kopo tožb s svojimi župljani. Ponos g. župnika je bilo dejstvo, da je »instaliranc na fari, češ da ga pod nobenim pogojem ne morejo farani odpraviti iz fare. G. župnik se je skliceval pri svojih pravih na pravice iz starih časov, da mu morajo župljani tlako delati z ročnim delom in z vprežno živino. Zahteva g. župnika je farare tako razburila, da so se takoj sestali k posvetovanju in se zavezali s svojeročnimi podpisi, da nihče več, tudi v slučaju potrebe, ne bo klical g. župnika in da ne prestopi nihče več cerkvenega praga, ko bo on imel cerkveno opravilo. Določila se je tudi deputacija, ki je šla na škofijski ordinarijat v Ljubljano, kjer je zahtevala, da g. župnik brez odlašanja zapusti župnijo Golo; ako se to ne izpolni, so vsi župljani pripravljeno izstopiti iz rimske katoliške vere ter pristopiti v staro katoliško cerkev. Škofijski ordinarijat je deputaciji ugodil ter določil za dan 2. februarja t. l. preiskavo, ki bo ugotovila resničnost pritožbe. Cerkevno odposlanstvo pa ni prišlo, pač pa je nekaj dni pozneje prišlo sporočilo, da pride dne 19. februarja g. dekan Zabret, kar se pa ni zgodilo. Že pred preteklo nedeljo pa, t. j. 17. februarja t. l., so župljani župnije Golo povabili staro-

katoliškega župnika g. Lavrića iz Ljubljane, da je prišel osebno pridigovati in maševati. V dvorani Gasilskega doma v Škrilju se je vršilo prvo cerkveno opravilo ob 9% dop. po starokatoliškem obredu. Navzočnih je bilo okrog 150 duš. Na dan 19. februarja že zgodaj dopoldne se je pa zglasilo odposlanstvo škof. ordinarijata v Škrilju, ki so ga tvorili gg. dekan Zabret iz Št. Vida nad Ljubljano in kaplan Milave iz župnije Studenec-Ig. Predsednik je bil g. dekan Zabret in zakisnikar g. kaplan Milave. Sestavljen je obširen zapisnik, iz katerega je bilo razvidno, kakšnih umazanih metod se je g. župnik Kunaver posluževal. Vsebinsko obširnega zapisnika je g. dekan prečital glasno v navzočnosti g. župnika Kunaverja, ki je nekatera dejstva zanikal, kar so pa navzočne priče ovrgele in podpisale zapisnik s svojeročnim podpisom. Nato je škofijski ordinarijat poslal dekret g. župniku na Golo, da zapusti župnijo ter da ima že 3. marca cerkveno opravilo začasno poslani novi župnik na Golem.

Kongres gostilniških podjetij kraljevine Jugoslavije se vrši od 14. do 17. marca t. l. in sta glavna kongresna dneva 15. in 16. marec, dočim se v ostalih dnevih vršijo razne konference. Pričakuje se več tisoč udeležencev. Glavno zborovanje se začne dne 16. marca ob 9. uri v dvorani Zagrebškega zbora.

Da se nudi udeležencem kongresa pregled vsega onega, kar lahko dobavljajo zagrebški trgovci in obrtniki gostilniškim podjetnikom, se priredi v propagandne svrhe dne 16. in 17. marca v kongresni dvorani posebna »gostilničarska razstava«. Zveza hrvaških vinogradnikov priredi razstavo vin s poskušnjo. Razstavi se priključijo tudi modna in reklamna revija. V soboto zvečer ter v nedeljo ves dan se bo vršila za kongresiste in zagrebško publiko reklamna revija splošne mode. Vstopnina bo znašala 5 Din. Med odmorom bo svirala godba in izvajali se

bodo različni plesi. — Za gostilničarski kongres je dovoljena od 12. do 19. marca po železnicah polovična vožnja.

Semenski oves in semenski krompir oneid in roza prodaja „EKONOM“, Ljubljana Kolodvorska 7.

Poročilo o dražbi kožuhovalne dne 25. in 26. februarja 1935 v Ljubljani

Blaga je bilo dovolj, vendar kakovost ni odgovarjala, posebno pri lisicah. Kljub temu, da so bile živali ujete pozimi, je bilo mnogo kožuhovalne obrabane in zelene. Inozemski strokovni listi so začeli z močno propagando, da pride lisica zopet v modo. Četudi ta propaganda še ni imela učinka na cene, ker leže velike zaloge lisic še neprodane v Londonu in Leipzigu, vendar je pa pomagala, da se je na dražbi velika večina tega blaga prodala. Upanje pa je, da bo do prihodnje dražbe v januarju 1937 cena lisicam, ki je naša glavna kožuhovalna, zopet zrastle.

Za prvovrstno blago so bile dosežene te cene:

Lisice poljske 120—140, lisice gorske 130 do 170, kune zlatice 500—580, kune belice 420 do 500, dihurji 60—90, veverice 650, divji zajci 385, jazbeci 56—62 Din.

Za polhe in divje mačke ni bilo zanimanja.

V prosti prodaji kupei tokrat sploh niso kupovali.

Pripravimo se za izvoz sadja!

Z vprašanjem bodoče izvozne sezone se je bavilo te dni Združenje sadnih izvoznikov in trgovcev Dravske banovine v Mariboru ter je poslalo trgovinskemu ministru sledeče predloge, ki naj se upoštevajo pri izpremembi izvoznih določil za jabolka v trgovinski pogodbi z Nemčijo:

1. odpravi naj se sedaj obvezno pakiranje v zabojih in se doseže možnost izvoza, v kolikor bo kontingentiran, v razsutem stanju (a la rinfusa);

2. da ostanejo pri izvozu razsutih jabolk sedanje carinske postavke, ali pa se po možnosti znižajo;

3. v slučaju, da Nemčija vztraja na uvozu jabolk samo v zabojih, naj se za zaboje zniža uvozna carina na postavko a la rinfusa;

4. da se doseže izvozni kontingent najmanj 5000 vagonov, ker se nam obeta letos v Dravski banovini ugodna letina jabolk;

5. da se vsa izvozna vprašanja glede jabolk uredijo z Nemčijo pravočasno in pred pričetkom izvozne sezone, to je najkasneje do konca maja t. l., da se ne ponovijo lanskoletne težave;

6. da se dodeli 80% doseženega kontingenta za izvoz v Nemčijo za jabolka iz Dravske banovine.

Opozorilo naročnikom!

Vse naročnike, ki dolgujejo na naročnini za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom, da vsak prizadeži vsaj do konca tega meseca svoj zastanek poravnati. Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo žal primorani nadaljnje pošiljanje »Kmetkega lista« ustaviti.

Dr. Tomáš G. Masaryk

Vsi naši misleči kmetje dobro poznajo tega učenega ustanovitelja in priljubljenega predsednika bratske češkoslovaške republike, ki proslavlja z vsem slovanskim svetom vred 7. t. m. 85 letnico svojega plodonosnega življenja.

Masaryk je edinstven borec za blagor in srečo, svobodo in prosveto svojega naroda ter za demokracijo svoje države. Z vso spretnostjo bogatega znanstvenika in globokega misleca dokazuje ta danes največji Slovan v svojih filozofskih in socialnih spisih, da je tudi majhen prosvetljen narod vreden državne samostojnosti in suverene svobode. Vsi njegovi sodržavljani gledajo še danes z zaupanjem vnaj, ker so spoznali njegov velikanski gibčni duh in sijajno diplomatsko spravno taktiko med vsemi političnimi strankarji, ker se vsled njegovega razsodnega vodstva izogibajo vseh sporov in sovraštev ter uspešno delujejo za narodno edinstvo vseh Čehoslovanov in državotvorno skupnost vseh političnih struj vseh narodov svojega ozemlja. Češkoslovaški narod je zamislil svojega vzornika Masaryka kot edino moralno vsedrjavno avtoriteto, kot pravega vzor-očeta ali tatička, ki je po svojem bogatem duhu in plemenitem srcu edini usposobljen, da poravnava vse krivice v svoji družini oziroma državi, da ubije vso bedo današnjih dni, da vstvari socialno pravico med svojimi otroci, oziroma državljani. Ali nismo tudi mi jugoslovanski državotvorni kmetje ravno tako polagali vso svojo vero, upanje in ljubezen v zgodovinski 6. januar 1929. z vsemi smernicami narodnega in državnega edinstva in kmetske miselnosti svojega vzorničnega viteškega Kralja Zedinitelja? Koliko zlo in koliko gorje so nam napravili zagrizeni sovražniki naše svobode zlatne,

ker so nam umorili z našim edinstvenim nepozabnim Gospodarjem največjo nacionalno in državno avtoriteto!

Istočasno in v tesni duhovni zvezi s Čehoslovaško se je vzbujala k življenju z Masarykovim prosvetnim in znanstvenim delom tudi naša Jugoslavija, katero je ustvarila junaška borbena dvojica očeta Osvoboditelja in viteškega sina Zedinitelja iz svobodnega kmetskega rodu silnih Karadjordjevičev, ki bosta večno živela v hvaležnih srcih vseh iskrenih Jugoslovanov tostran in onstran državnih mej. Toliki nacionalni avtoriteti kakor sta viteški naš kralj Zedinitelj in češkoslovaški tatiček Masaryk, ne umrjeta nikdar, ker jih oživlja in po božje časti narodna povestnica v vsakem važejšem udeještvovanju.

Masarykova nevenljiva zasluga je, da smo se že v predvojni dobi z njegovim filozofskim, političnim in socialnim delovanjem vedno bolj in bolj otresali avstrijskega suženjstva, germanske miselnosti, rimske konservativnosti in habsburškega jeroštva. Masaryk nam je povedal s svojimi nauki, da se bodočnost majhnih narodov ne odloča samo na krvavih poljanah, pač pa v prosvetnem udeještvovanju vseh narodnih slojev do malega kmeta in brezposelnega delavca ter v političnih zvezah z državami, ki žive v podobnih ali celo enakih razmerah. S svojimi sotrudniki v politiki (dr. Beneš, Švehla i. dr.) je poklical v življenje Malo antanto, naš blagopokojni viteški Kralj je pridružil Balkansko zvezo in v političnih daljavah se že žari tudi Zveza slovanskih držav, katero tudi mora vzbuditi iz spanja pravičnega zgodovinska potreba v našem popolnem vse-slovanskem razmahu.

Mnogi Masarykovi znanstveni spisi so vzbudili med učenimi sodobniki največjo senzacijo, a v svojih političnih knjigah Svetovna revolucija, Nova Evropa, Zgodovinsko in prirodno pravo, češki program in drugih delih je smrtno udaril bivšo mnogojezično in silno krivično Avstro-Ogrsko in osamil močno oholo Nemčijo. Že pred svetovno vojno je branil Čehoslovane in Jugoslovane v dunajskem parlamentu pred habsburškimi in hohenzollernskimi germanskimi intrigami. Berlinski, dunajski in budimpeštanski besni sovražniki Slovanstva so vprizorili proti nam Jugoslovanom veleizdajniški proces v Zagrebu, Friedjungov na Dunaju in Vašičev v Beogradu v letih 1907. in 1911. Dr. Masaryk je znanstveno dokazal falsifikate vseh uradnih listin in jih pokazal javnosti vse strmeče Evrope. Ravno zaradi svoje svetovne slave je bil 1914. imenovan profesorjem na univerzi v Londonu in tudi tu je spretno vodil vso svojo gigantsko borbo proti Avstro-Ogrski in Nemčiji. V inozemstvu so gradili čehoslovensko republiko Masaryk, Štefanik, Beneš in tovariši, a na domovinskih tleh je pod silo bajonetov in pušk oznanjal svobodo odlični kmetski voditelj Švehla in dosegli so dan vstajenja 28. oktobra 1918. Vrnili se je ljubljenec svojega naroda dr. Masaryk in položil na svojo učeno glavo Semovo in Otokarjevo kraljevsko krono. Udružili so narodni borci svoj narod v lastni državi v bratstvu s svobodno Jugoslavijo in sorodno Rumunijo v Mali antanti. Udeještvi so Prešernov stih:

»Največ sveta otrokom sliši Slave!«

Na zdar — najstarejši vladar filozof Masaryk!

Zdravo — najmlajši Kralj Peter II.!

Živelo pobratimstvo čehoslovenske z Jugoslavijo!

Novice

*

† Vojni kurat g. Fran Bonač. V ljubljanskem »Leonišču« je umrl 27. februarja t. l. po vsej Sloveniji, zlasti pa med bivšimi vojniki znani in splošno priljubljeni bivši vojni kurat in katehet g. Fran Bonač, star komaj 50 let, na vnetju možganske mreže. Naj počiva v miru!

Zagonecna smrt prevzičkarja. V vasi Utik pri Vodichah so našli v nedeljo obešenega 50-letnega prevzičkarja Franceta Rožmana. Vse pa kaže, da se mož ni obesil sam, ampak da je bil najprej ubit, in šele nato obešen. Orožniki so že prijeli nekega človeka, ki ga sumijo, da je izvršil zločin.

Amerikanci v Dalmaciji. 15. t. m. pride z velikim ameriškim parnikom v Dalmacijo okoli 1240 turistov, ki bodo obiskali Boko, nato pa Dubrovnik.

Šole so zaprli tudi v Sarajevu zaradi hripe.

Zaradi razpečavanja ponarejenih tisočakov je ljubljansko sodišče te dni obsodilo Jurija Maurija iz Trsta na 2 in pol leta težke ječe. Bankovce je prinesel iz Trsta že l. 1933.

Pomen planinarstva za vojno. Na nekem predavanju za planince je povedal znani planinec dr. Henrik Tuma, da je v svetovni vojni padlo nad 60.000 mož, ker se niso znali varovati plazov in se izogibati drugim nevarnostim planin.

Obtožba proti komunistom. V Beogradu se mora te dni zagovarjati pred sodiščem za zaščito države več oseb iz Slovenije; največ je obtoženih visokošolcev.

Nesrečna mati. Te dni je našel cerkovnik v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani v klopi novorojenčka, ki ga je morala tam odložiti skoraj gotovo otrokova mati. Otroka so izročili v Dečji dom, kjer se je pa že naslednjega dne oglasila otrokova mati. Mater so prijeli in bo obsojena, otrok pa bo ostal v zavodu. Pri tej stvari pa je čudno to, da prej, dokler mati otroka še ni odložila, za otroka v zavodu ni bilo prostora, pozneje pa je bil! Zakaj bo torej mati morala trpeti?

Novi ljubljanski župan, bivši senator doktor Vladimir Ravnihar, je bil zaprišežen 28. februarja in je takoj prevzel svoje posle.

Operacija srca v zagrebški bolnišnici. V zagrebški bolnišnici so pretekli četrtek prepeljali nekega uradnika, ki si je bil sam prestrelil srce. Zdravniki so nesrečnega operirali in upajo, da bodo 20letnega mladeniča še rešili. Ta operacija je bila prva te vrste v Zagrebu.

Kredit za javna dela v naši banovini. Ministrski svet je odobril za javna dela v naši banovini dva kredita, prvega v znesku 1.300.000 dinarjev in drugega v znesku 150.000 dinarjev.

Hripa v Beogradu. V Beogradu so zaprli zaradi hripe vse šole.

Hripa tudi v Zagrebu. V Zagrebu je obolelo pretekli teden že okoli 3000 otrok, ki zaradi bolezn niso mogli v šolo. Zato so šole zaprli.

Novo poslopje za poštno ravnateljstvo in za poštno hranilnico bodo zgradili v Beogradu. Stavba bo veljala 15 milijonov dinarjev.

Nevarno šolsko poslopje imajo v Retečah pri Skofji Loki, kjer je učilnica vsa podprta s trammi, ker obstoji nevarnost, da bi se mogel lepega dne strop udreti na učence. Zgradba novega poslopja bi veljala občino 300.000 dinarjev, toda čeprav ima občina že kupljeno lepo stavbišče in v hranilnici že okoli 100.000 Din v ta namen, ne more dobiti nikjer denarja!

125.000 dinarjev je zadel v razredni loteriji 19letni trgovski sluga Matija Kramberger v Zagrebu. Od same sreče je celo noč prejel!

57 milijonov dinarjev davka so plačali lani Mariborčani in mariborski okoličani. Na vsakega Mariborčana pride na leto 1131 Din davka, na vsakega okoličana pa 166 Din.

Pod kolesa je prišel 1. marca na železniški postaji v Ptuj zavirač Avgust Zorc. Skočil je s tovornega vlaka, ki se še ni bil ustavil, tako nesrečno, da se mu je zapletla suknja na kljuko, nakar je padel na tir. Truplo je bilo strahovito razmesarjeno.

Brezvestni špekulanti so zadnje čase zlasti v mariborski okolici oškodovali že mnogo ljudi za lepe zneske, ker so znali premotiti ljudi, da so jim prodajali hranilne knjižice mnogo pod ceno. — Druga skupina ljudi pa je goljufala ljudi na deželi s tem, da je zamenjavala kmetom srebrne in zlate ure za »platinaste«. Pokazalo pa se je, da je bil tisti »platin« navadna medenina ali »pakfong«.

Pizmarke so se pojavile v okolici Gorzje Radgone. To so živali, ki so močno podobne podganam. Ker delajo te živali silno škodo, naj vsak javi oblasti, če jih je kje zasledil, da se ta nadloga pravočasno zatre.

Zaklad so našli te dni otroci na nekem travniku na Bregu pri Ribnici. Najprej so našli okoli 20 srebrnikov, a čim dalje so kopali, več srebrnikov so našli. Vsega skupaj so izkopali okoli 500 starih srebrnikov vseh vrst.

Razno

*

Tudi Abesinci se pripravljajo

Italija je poslala (po časopisnih poročilih) doslej v Afriko na abesinsko mejo baje že četr milijona vojakov, ki so opremljeni z najmodernejšim orožjem.

A tudi Abesinci ne čakajo s prekrižanimi rokami. Iz Egipta namreč poročajo, da so postavili doslej na mejo 90.000 vojakov, a tudi orožje prihaja v deželo od vseh strani. Iz Amerike pa je prišel Abesincem na pomoč zamorski letalski polkovnik Julian, ki je pripeljal s seboj še 15 dobro izvežbanih črnih pilotov, ki čakajo sedaj, da dobe še letala iz Amerike.

*

Koliko ljudi živi pri nas od tobaka?

V zadnjem času, ko je monopolska uprava preuredila nekatere vrste cigaret in naposled izdala tudi denikotinizirane cigarete »Vardar«, so bile potrebne tudi razne preureditve v največji tovarni v Nišu. Ta tovarna spada med največje obrate svoje stroke v vsej Evropi. Tudi nekatere druge naše tobačne tovarne so velika podjetja. Zanimivo pa je to, da živi pri nas od tobaka preko 40.000 ljudi. Med nje spadajo poleg producentov ter osebja v tobačnih tovarnah in skladiščih tudi prodajalci. Samo malo-prodajalcev je preko 40.000. Od osmih naših tobačnih tovarn jih izdeluje cigarete: v Nišu, Sarajevu, Ljubljani, Travniku, Mostarju in Banji Luki. Pri vsaki tovarni so velika skladišča gotovih izdelkov, poleg tega pa so še velika monopolska skladišča v Beogradu, Zagrebu, Novem Sadu, Smederevu, Bosanskem Brodu, Baru, Sušaku in Skoplju. Cigarete, ki ležijo v skladiščih preko pol leta, se morajo vrniti tobačnim tovarnam v predelavo in se tobak teh cigaret uporablja potem za cigarete nižjih vrst.

*

Nezgorljive hiše iz slame

Češki časopisi poročajo, da delajo v okolici Prage v nekem velikem podjetju zanimive poskuse z novim stavbnim materialom, ki ni nič drugega kakor — stisnjena slama, ki je namočena v raztopino apna in še nekaterih drugih snovi. Iz tega materiala izdelujejo plošče, ki se dajo poljubno razrezati. Razrezane kose polagajo drugega na drugega, kakor opeko in jih »vežejo« z malto. Plošče iz tega materiala se ogenj ne prime. Doslej so zgradili iz tega materiala že več stavb, ki se prav dobro drže.

Pameten ukaz. »Uradniki morajo biti v pisarnah dobre volje in ljubeznivi«, pravi v tozadnem ukazu minister za notranje zadeve na — Češkem! Tudi pri nas tak ukaz ne bi škodoval.

Hripa razsaja tudi v Ljubljani. Hripa, ki se je pojavila zadnje deževne dni, zahteva tudi v Ljubljani svoje žrtve. V šolah marjka mnogo učencev, a tudi odraslih ljudi je mnogo obolelo. Bolezen pa večinoma ni huda.

Pogumna služkinja Tončka Harumova je te dni opazila vlomilca v stanovanju svojega gospodarja v Čofovi ulici v Mariboru. Služkinja pa je na tiho zaprla in zaklenila vrata in odšla po stražnika, ki je 25letnega vlomilca Ivana Bregantana prijel in odpeljal.

Carinski dohodki so znašali v Mariboru meseca februarja skoraj 4 in pol milijona dinarjev.

Pri pogrebu očeta je zblaznel v Murski Soboti sin umrlega prevzičkarja Korača. Sin je bil že prej v umobolnici, pri očetovem pogrebu pa se mu je znova omračil um in v svoji zmedenosti bi bil kmalu ubil nekega trgovca, a orožniki so nesrečo pravočasno preprečili.

Po svetu

*

Prebivalstvo Nemčije se množi. Kakor Mussolini v Italiji, tako si prizadeva tudi Hitler v Nemčiji, da dvigne število rojstev, ki je zadnja leta začelo že sumljivo padati. Hitlerjeva akcija je dosegla uspeh, ker je doseglo število porodov l. 1934. nad 450.000, l. 1933. pa je bilo rojenih le 220.000 otrok. Če se bo prebivalstvo tako množilo še naprej, bo štela Nemčija l. 1950. že nad 80 milijonov prebivalcev.

Posebno postavo proti umazani konkurenci so dobili v Avstriji. Po tej postavi bo kaznovan vsak, kdor bo svoje blago prodajal pod lastno ceno, kar so doslej radi delali sleparji, ki so jemali blago na up, potem so pa blago prodajali za vsako. še tako nizko ceno, potem pa — izgubili. Tudi obrtniki ne bodo smeli prevzemati raznih del po cenah, ki se morajo končati z izgubo.

Nogomet v Vatikanu. Papež je dovolil, da smejo vojaki njegove garde igrati nogomet. Vatikanska uprava je dala vojakom lep prostor za igrišče na razpolago.

Gozdovi v morju. V južnem ledenem morju so raziskovalci odkrili velike gozdove pod morsk gladino. So pa to neke vodne rastline, ki rastejo kvišku kakor drevesa z vejami in z listjem vred. Debla so debelejša kakor debla na kopnem rastočih dreves.

Posebni gardni oddelki, ki bo stražil najvišje državne dostojanstvenike, so ustanovili na Dunaju. Oddelki ima 1 bataljon moštva, vsak gardist pa mora meriti najmanj 174 cm.

Prebivalstvo Avstrije šteje po najnovjšem štetju 6.792.687 ljudi. Število rojstev je v Avstriji še vedno jako nizko: na 1000 prebivalcev pride na leto samo 1 novorojenec več kakor pa pomrje ljudi.

17 »hitlerjevcev« obsojenih na smrt. V Solnogradu se je v soboto končal proces proti 20 hitlerjevcev, ki so bili obtoženi, da so tihotapili iz Bavarske v Avstrijo orožje in municijo. 17 obtožencev je sodišče obsodilo na smrt. Ta obsodba je vzbudila po vsej Avstriji silno mučen vtis, kajti 17 obsodb na smrt v enem dnevu je res »rekord« svoje vrste.

Ogromen snežni plaz je te dni prekinil železniško zvezo med Parizom in Rimom. Trajalo je tri dni, da so progo očistili.

Nov most med Newyorkom in Brooklynom nameravajo zgraditi že v najbližnji bodočnosti. Most bo imel dve nadstropji z 12 vozišči, zgrajen pa bo iz neke mešanice iz aluminija in jekla.

Žrebanje

dobitkov 2¹/₂% vojne škode,
ki se je vršilo dne 1. marca t. l.

Serijska številka	Dobitek	Serijska številka	Dobitek
5007	250	6149	155
5037	354	6169	463
5060	8	6193	288
5081	721	6197	178
5142	25	6198	584
5198	20	6234	603
5265	328	6323	986
5278	27	6336	757
5319	440	6349	759
5328	583	6398	187
5372	646	6433	709
5373	478	6439	696
5424	273	6490	236
5425	93	6505	191
5427	379	6526	149
5452	520	6528	452
5533	925	6537	261
5554	255	6538	62
5569	967	6552	555
5583	432	6583	677
5606	243	6602	478
5655	522	6628	473
5668	927	6646	109
5710	748	6671	109
5718	109	6674	127
5728	170	6689	527
5740	404	6696	829
5771	320	6700	523
5811	867	6701	91
5827	339	6704	671
5831	719	6730	131
5834	865	6731	949
5852	690	6774	945
5883	108	6905	521
5915	316	6936	943
5918	851	7036	3
5957	596	7045	587
5998	52	7086	363
6003	225	7091	439
6013	249	7144	620
6013	972	7157	192
6097	562	7233	818
6122	200	7255	189
6126	803	7273	64
6141	476	7280	538

Serijska številka	Dobitek	Serijska številka	Dobitek
7308	863	8445	840
7304	990	8451	677
7366	83	8487	736
7371	109	8487	824
7380	565	8513	588
7384	562	8543	15
7408	973	8587	125
7428	252	8632	591
7428	255	8665	310
7455	466	8674	755
7476	527	8683	246
7535	977	8688	140
7559	729	8717	394
7574	410	8738	767
7576	490	8769	103
7588	689	8820	260
7592	174	8848	685
7648	911	8855	247
7680	893	8862	389
7695	274	8898	178
7744	159	8919	687
7760	229	8941	428
7811	683	8954	597
7945	75	8992	569
7951	341	8997	76
7956	743	9003	597
8020	357	9053	284
8042	543	9093	920
8082	301	9119	131
8069	461	9145	175
8078	67	9176	727
8150	240	9202	530
8163	5	9205	283
8171	422	9221	158
8191	856	9246	673
8212	209	9254	826
8283	784	9260	346
8295	698	9272	246
8323	371	9295	381
8337	735	9328	185
8366	820	9329	358
8434	950		

Radio

Nedelja, 10. marca: 7.30: O sodobni kmetski kulturi (Krošl Josip) — 9.00: Varsko predavanje (dr. Mihael Opeka) — 10.00: Proti tuberkulozi (dr. Neubauer) — 11.40: Mladinska ura
Ponedeljek, 11. marca: 18.00: Počitniško

potovanje: Rosas (Maša Slavčeva) — 19.10: Zdravniška ura (dr. Magajna).
Torek, 12. marca: 18.30: Dr. Marija Montessori in njena metoda (Mila Melihar) — 19.10: Sreda, 13. marca: 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj).
Četrtek, 14. marca: 18.30: Recitacije iz zbirke pesmi Srečka Kosovela (Gale Jože).
Petek, 15. marca: 11.00: Naše zobovje (doktor Slava Lunaček-Kristan) — 18.00: Kulturno življenje starih narodov (Fr. Terseglav).
Sobota, 16. marca: 18.15: Aktualnosti (Ljudevit Mrzel) — 20.00: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Sejmi

10. marca: v Zagorju, na Raki, na Smuki pri Žužemberku, Sv. Juriju ob Taboru, Peklu, Kapeli pri Brežicah, Sp. Polskavi, Dolu pri Hrastniku, Kostrivnici in v Dokležovju.
11. marca: v Račni pri Čušperku, Senožčah, Gradacu, Slov. Bistrici.
12. marca: v Kamniku, Drnovem pri Krškem, Kotredežu, Veseli gori, Radovljici, Turjaku, Sp. Logatcu, Sv. Juriju ob j. ž., Dol. Ledavi.
13. marca: v Loki pri Zid. mostu.
14. marca: v Dobrničah, Sv. Vidu pri Grobelnem, Muti, Turnišču, Črenšovcih.
15. marca: v Ložu, Zdolah, Pieterjih, Se-miču, Ljutomeru, Prosenjakovcih.
16. marca: v Peklu pri Poljčanah.

Valute

1 ameriški dolar	Din 43'30
1 nemška marka	Din 17'56
1 švicarski frank	Din 14'25
1 angleški funt	Din 207'—
1 francoski frank	Din 2'90
1 češkoslovaška krona	Din 1'84
1 italijanska lira	Din 3'70

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Opeko in strešnike vseh vrst, za zidavo hiš, iz znanih karlovskih opekarn

ILOVAC

dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo

Generalno zastopstvo za Dravsko banovino

„EKONOM“ LJUBLJANA, KOLODVORSKA 7

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo
v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1
Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavi: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno pošne položnice za nalažanje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso brez prekinjenja obrestovanja. // **POSJILA** daje proti poroštvo, na vknjižbo in proti zastavi vrednostnih papirjev ter kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. // **OSKRBUJE**: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje. **PRESKRBUJE**: Čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta. // **BLAGAJNIŠKE URE**: Ob delavnikih od 8—12¹/₂ in od 3—4¹/₂, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: **Din 35.000.000'—** Rezerve: **Din 1.300.000'—**